

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521202095
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1521202095.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom F. XX, E., t. č. bytom G., H. I. X, J., Maďarsko, zastúpená: JUDr. Daniela Ježová, LL. M, PhD., advokátka, so sídlom Javorinská 13, Bratislava, a otca: J. C., nar. XX.XX.XXXX, štátny občan Českej republiky, s trvalým pobytom K. XX, L., Česká republika, t. č. bytom M. X, J., Maďarsko, zastúpený: JUDr. Lucia Danišovičová, advokátka, so sídlom Drieňová 1/D, Bratislava, o rozšírenie styku, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/27/2021-128 z 19. júla 2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a VIII. p o t v r d z u j e .
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v VII. výroku m e n í tak, že návrh kolízneho opatrovníka na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku z a m i e t a.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava V, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zmenil výrok II. rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/134/2019-167 zo dňa 24.09.2020 (I. výrok) tak, že upravil styk otca s maloletým okrem osobitnej úpravy styku počas sviatkov, prázdnin a obdobia od 15.07. do 15.08. každého roka, každý párný týždeň v kalendárnom roku od stredy od 14.00 hod. do štvrtka do 18.30 hod. a každý nepárný týždeň v kalendárnom roku v utorok od 14.00 hod. do 18.30 hod. a od piatku od 14.00 hod. do nedele do 18.30 hod. s tým, že si maloletého v určených časoch začatia styku prevezme v mieste školského zariadenia, ktoré maloletý navštevuje a v určených časoch ukončenia styku ho matke odovzdá v mieste jej bydliska (II. výrok). Ďalej upravil styk otca s maloletým počas jarých prázdnin v roku, kedy pripadnú na nepárný kalendárny týždeň od stredy od 09.00 hod do nasledujúcej nedele do 18.30 hod. a v roku, kedy jaré prázdniny pripadnú na párný kalendárny týždeň od piatku predchádzajúceho jarým prázdninám od 14.00 hod. do stredy počas jarých prázdnin do 18.30 hod; počas veľkonočných prázdnin každý párný kalendárny rok od štvrtka od 09.00 hod. do soboty do 18.30 hod. a v nepárný rok od nedele od 09.00 hod. do utorka do 18.30 hod; počas letných prázdnin v každom kalendárnom roku v období od 15.07. do 15.08., kedy nebude prebiehať bežný styk od 15.07. od 09.00 hod do 21.07. do 18.30 hod., od 01.08. od 09.00 hod. do 07.08. do 18.30 hod. (III. výrok). Počas vianočných sviatkov a prázdnin upravil styk otca s maloletým každý párný kalendárny rok od 25.12 od 09.00 hod. do 27.12. do 18.30 hod. a od 31.12. od 09.00 hod. do 03.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.30 hod., každý nepárný kalendárny rok od 23.12. od 09.00 hod. do 25.12 do 11.30 hod. a nadväzujúci párný kalendárny rok od 02.01. od 09.00 hod. do 05.01. do 18.30 hod. (IV.

výrok). Rozhodol, že počas sviatkov a prázdnin bude miestom prevzatia a odovzdania maloletého miesto bydliska matky (V. výrok). Zároveň uložil povinnosť matke maloletého na styk s otcom riadne pripraviť (VI. výrok). Vyslovil predbežnú vykonateľnosť rozsudku jeho doručením (VII. Výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VIII. Výrok).

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 24 ods. 3, 4, § 26 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že aktuálne vzhľadom na vyšší vek maloletého a doterajší v zásade pravidelný kontakt s otcom nič nebráni, aby vzhľadom na odstup času od poslednej úpravy styku, vzhľadom na prirodzenú zmenu pomerov, bol styk otca s maloletým upravený štandardne v súlade s bežnou rozhodovacou súdnou praxou, za rešpektovania práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa, a tiež rešpektovanie jeho práva na udržanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Doterajšou užšou a čiastočne nejednoznačnou úpravou styku otca s maloletým počas leta, dochádzalo k neopodstatnenému ukračovaniu dieťaťa na jeho právach, pričom poukázal na to, že vzájomná radosť rodiča a dieťaťa v blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života a je chránené článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. K ostatnej úprave styku otca s maloletým rozhodnutím súdu prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 20P/134/2019 v septembri 2020 súd pristúpil za situácie v danom čase, keď prihliadal na nastavenie maloletého vo veku troch rokov a jeho vtedajšiu intenzívnu naviazanosť na matku, pričom aktuálne vzhľadom na odstup času a prirodzený, tomu zodpovedajúci psychický vývin maloletého, nevidel dôvod, aby vo veku 6 rokov zostával upravený styk otca s maloletým v doterajšom, značne redukovanom rozsahu. Konštatoval citovú naviazanosť maloletého na matku, ktorá je podľa psychologicky preferenčným rodičom, maloletý má preukázateľne pozitívny vzťah k obom rodičom, čo je dané pravidelne realizovaným stykom otca s maloletým, ktorý sa však javí, vzhľadom na plynutie času ako nedostatočný, pričom nezahŕňal úpravu cez školské prázdniny a bol upravený s prespatím výlučne počas každého druhého víkendového školského roka. Otec sa nedomáhal tak radikálnej zmeny formy starostlivosti o maloletého, ale len rozšírenia styku s cieľom väčšej participácie na osobnej starostlivosti o dieťa a širšieho časového priestoru na rozvinutie spoločných aktivít. Časový odstup od poslednej úpravy styku schválenou rodičovskou dohodou bol ku dňu autoritatívneho rozhodnutia o návrhu otca na rozšírenie styku bezmála 2 roky, čo sa vzhľadom na vek maloletého javí ako opodstatnené, vzhľadom na obdobie aktívneho fyzického aj psychického rozvoja maloletého v predškolskom veku, kedy dozrieva k väčšej samostatnosti a schopnosti odpútania sa od primárnej vzťahovej osoby, je naplnená podmienka zásadnej zmeny pomerov pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Nestotožnil sa s názorom matky, ktorá bola v pôvodnom vyjadrení ochotná uvažovať nad rozšírením bežného styku maloletého s otcom pri redukcii poludňajšieho spánku dieťaťa, čo je predpokladom návštevy základnej školy, k čomu sa však v priebehu konania nedopracovala, že pre maloletého bude nepriaznivá kumulácia zmien spočívajúcich v adaptácii na celodenné školské vyučovanie a širší styk s otcom, keďže sa ťažšie prispôbuje zmenám. Práve zmena v školskom režime maloletého z predškolského na školský optimálny čas na súčasné pristúpenie k ďalšej zmene, ktoré bude maloletý mať možnosť spracovávať, ako súvisiace naraz bez zbytočného reťazenia zmien v čase, ktoré by z pohľadu súdu mohlo pre maloletého byť zaťažujúcejšie, pokiaľ by bol po adaptácii na jednu zmenu bezprostredne následne zaťažovaný ďalšou zmenou, keď záujem dieťaťa na pravidelnom a rovnocennom styku s rodičom, ktorému nie je zverený do osobnej starostlivosti, by si skôr či neskôr vyžiadal zásadnejšie rozšírenie styku, než na ktorom sa rodičia dohodli v útlom veku maloletého. Maloletý má pri rozšírení styku možnosť nenásilne si navykáť aj na iný režim fungovania u otca, keď z hravého voľnejšieho víkendového režimu, bude zahŕňať aj zabezpečovanie komplexných, každodenných, pravidelných a nepravidelných potrieb maloletého v priebehu pracovného týždňa s prespatím. Záujmu maloletého zodpovedá rozšírenie styku počas školského roka tak, že otec si bude maloletého preberať v určené dni v školskom zariadení s tým, že ho v jeden deň v týždni bude odovzdávať opäť do školského zariadenia, čím bude dosiahnuté práve vyššie uvedené, keď bude na otcovi absolvovať bežné úkony s prípravou maloletého do školy zatiaľ jeden deň v týždni, pravdepodobne bez záťaže domácimi úlohami, a v ďalšom týždni, aby nedochádzalo k dlhému intervalu bez kontaktu s otcom, bude garantovaný styk maloletého počas jedného celého plného popoludnia od 14,00 hod. do 18,30 hod. Určeným stykom bude v úvode školskej dochádzky garantovaná v zásade jednotná príprava maloletého na vyučovanie, jednotný dohľad matky v danom smere s možnosťou kontroly prípravy dieťaťa aj v nedeľu pred uložením na spánok, za súčasnej možnosti kontaktu otca so školou a priestor na širšom podieľaní sa na starostlivosti o maloletého, v rátane prípravy na vyučovanie. Vzhľadom na vek maloletého, jeho vyspelosť nevidel dôvod na to, aby nemohol u otca vo veku dostatočnej zrelosti

nastúpiť do školského kolektívu, prespávať štandardne počas dvoch nocí spoločne tráveného víkendu tak, aby mali dostatočný časový priestor na spoločné trávenie času. Je nereálne očakávať, že prístup otca k maloletému bude totožný ako prístup matky, keď rodičia by mali pri výchove dieťaťa zachovávať sice jednotnú líniu, aby nedochádzalo k dvojkoľajnosti vo výchove, avšak mierne odlišný pohľad oboch rodičov na výchovu dieťaťa môže byť preň skôr prospešný, pričom dieťa sa môže učiť nevyhnutnej tolerancii. K partnerke otca aj s prihliadnutím na názor psychologičky vyjadril názor, že pre maloletého primárne nepredstavuje akúkoľvek hrozbu, jeho postoj je značne ovplyvnený postom samotnej matky a o ľahostajnosti dieťaťa k otcovej partnerke svedčí aj vyjadrenie maloletého počas pohovoru na súde, keď bez konkrétnych otázok nemal potrebu na danú tému hovoriť. Na svojom prístupe musí popracovať nielen otec, ale aj matka vo vzťahu k otcovi a jeho novému životu, keď nielen zo psychologickej správy, ale aj vyjadrenia maloletého je zrejmé, že širší styk, ktorý je v jeho záujme, bude akceptovať za predpokladu jeho akceptácie matkou. Ohľadne úpravy styku počas prázdnin a sviatkov v časti jarných a veľkonočných prázdnin akceptoval návrh matky, vzhľadom na doterajšie fungovanie na ich rozdelenie na polovicu, aby nemal maloletý pocit ukrátenia na čase ani s jedným rodičom, rovnako na polovicu rozdelil aj vianočné prázdniny a 4 týždne z letných prázdnin tak, aby kontinuálny čas maloletého s otcom nepredstavoval pre dieťa extrémnu zmenu, ale plynulo nadväzoval na doterajší redukovanejší režim. Zdôraznil potrebu povinnosti matky maloletého na styk pripraviť, a to s poukazom na psychologickú prípravu, keď vzhľadom na vek maloletého (6 rokov) sa stále predpokladá aktívna účasť matky na jeho výchove a na jeho ovplyvňovaní reakcií. Matka je povinná v rámci prípravy na styk verbálnym a neverbálnym prejavom maloletého vo vzťahu k otcovi podporovať, usmerňovať a organizovať program maloletého so zreteľom na jeho záujem stretávať sa plnohodnotne s otcom.

3. Podľa § 233 CSP na návrh strany, ktorej by inak hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej škody, alebo inej ujmy, súd môže vo výroku rozsudku vysloviť predbežnú vykonateľnosť rozsudku dorúčením. V danom prípade súd prvej inštancie akceptoval návrh kolízneho opatrovníka práve s poukazom na začiatok školskej dochádzky maloletého, keď odmietavý postoj matky v priebehu celého konania k rozšíreniu styku predpokladá využitie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu, čo by vzhľadom na vek dieťaťa znamenalo ďalšie oddialenie prirodzeného rozšírenia kontaktov otca s maloletým na ujmu dieťaťa, keď na dôležitosť širšieho styku otca s maloletým poukázala v správe rodičmi oslovená psychologička B. N..

4. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala matka v zákonnej lehote odvolanie, a to konkrétne do výrokov II., IV. a VII. a žiadala, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že upraví styk otca s maloletým okrem osobitnej úpravy styku počas sviatkov, prázdnin a obdobia od 15.07. do 15.08. každého roka, každý párný týždeň v kalendárnom roku v utorok od 14,00 hod. do 18,00 hod. a vo štvrtok od 14,00 hod. do 18,00 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v utorok od 14,00 hod. do 18,00 hod. a od piatku od 14,00 hod. do nedele do 17,00 hod. s tým, že si maloletého v určených časoch styku prevezme v mieste školského zariadenia, ktoré maloletý navštevuje a v určených časoch ukončenia styku jej maloletého odovzdá v mieste jej bydliska. Zároveň žiadala zrušiť výrok VII. napadnutého rozsudku.

6. Podstatou odvolacích námietok matky boli odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP. Poukázala na komplikovanú vec od začiatku vzhľadom na konfliktné a napäté vzťahy medzi rodičmi maloletého, pričom otec by mohol zmierniť negatívny podtón komunikácie voči nej v najlepšom záujme dieťaťa, nakoľko ona sa od začiatku snaží svojim prístupom prispieť k rozvoju a budovaniu vzťahu medzi maloletým a otcom, od začiatku konania spolupracuje a je súčinná v realizácii styku. Žiadala prehrať nahrávku z daného pojednávania zo dňa 19.07.2022, z ktorej odvolací súd zistí rozdielnosť prístupov a jej pozitívny prístup z pojednávania konaného dňa 19.07.2022, kedy bola prvýkrát vypočutá a zároveň bol vyhlásený rozsudok. Otec bol vypočúvaný už predtým, ona možnosť súvisle rozprávať už do daného času nedostala a v rámci jej výpovede je zrejmy konštruktívny prístup, pretože neobviňuje, nehani otcu a navrhuje riešenia. Na postoji otca a z jeho výpovede je vidno negatívne naladenie voči nej, útočne a vzťahovačne vypovedá o námietkach, ktoré ona prezentovala. So skutočnosťami tvrdenými otcom nesúhlasila ani s jeho argumentami v prospech prespatia maloletého u otca v pracovné dni, keďže tvrdenia otca o realizácii styku bez problémov podľa schválenej rodičovskej dohody s tým, že ako rodičia vedia vzájomne komunikovať, sú nepravdivé a predmetná úprava styku nie je vhodná pre maloletého, ktorý v septembri 2022 nastúpi do 1. ročníka základnej školy, nie je riadne zvyknutý na

prespávanie u otca, len pred nedávnym časom začal maloletý bez ťažkostí a odmietania odchádzať k otcovi, čo sa jej podarilo dosiahnuť po niekoľkých mesiacoch a zásadne k tomu prispela svojim prístupom a podporou. S poukazom na predchádzajúcu úpravu styku uviedla, že maloletý v daných rodinných pomeroch najskôr odmietal odchádzať k otcovi, avšak ona empaticky pristupovala k dieťaťu a od začiatku sa snaží čo najviac prispieť k budovaniu kvalitného vzťahu otca s maloletým v záujme maloletého, ktorý nezvláda dobre ani prítomnosť otcovej priateľky na stretnutiach a dožaduje sa kontaktu iba s otcom osamote, čo mu otec málokedy splní, aj keď jeho priateľka žije v Českej republike a nemusí s ním cestovať na víkendy do Maďarska za maloletým, ktorý mal tiež výhrady voči komunikácii s otcom, ktorý presadzuje iba svoje a ak s niečím maloletý nesúhlasí, reakcia otca je prehnaná a danú odpoveď neakceptuje. Prístup otca je rovnaký, aký preukazuje počas konania, aký používa voči nej, ako aj voči maloletému, ktorý si náročne a dlho zvykal na nový režim po rozpade rodiny a aj vzhľadom na jeho povahu, kedy ťažšie zvláda zmeny ako štandardne, dokáže sa pri náhlej zmene zablokovať, preto niekedy nebol ochotný odísť k otcovi, resp. pri odchode zvykol plakať, preto by bolo vhodné reflektovať jeho emočný vývoj aj pri rozširovaní styku s otcom. Poukázala na správu psychologičky, podľa ktorej je maloletý vnímavý a citlivý. Otec príliš tlačí na zmenu styku, domáha sa jej na silu, pričom by bolo vhodnejšie, aby zmeny nastávali postupne, prirodzene v priebehu času. Poukázala na veľa zmien, ktoré maloletého očakávajú, nástup do školy predstavuje emočnú záťaž, pričom ostatné zmeny treba v živote dieťaťa časovať na iné obdobie. Maloletý okrem nástupu do školy bude musieť zvládnuť aj zmenu podľa rozsudku súdu prvej inštancie, a to pridanie ďalšej noci na prespávanie počas víkendov, ktoré začínajú už v piatok a teraz s otcom strávi dve noci, pridanie ďalšieho prespávania počas pracovného týždňa zo stredy na štvrtok sa javí ako neodôvodnené. Opakovane zdôraznila otcom nerešpektovanie a nedodržiavanie denného a večerného režimu maloletého, ktorý cez deň často nespí, večer chodí spať neskoro, pričom maloletý vo svojom veku nevie relevantne posúdiť, čo je vhodné a tiež sa jej sťažoval, že mu nebol umožnený ani telefonát s ňou s reakciou otca, že ona by sa hnevala, ak by jej neskoro večer volal. Otec tiež presvedča maloletého, že sa ona nemá starať o to, čo maloletý robí v jej neprítomnosti, hoci maloletý by jej to chcel hovoriť, preto by bolo vhodné, aby aj otec viedol dieťa k dodržiavaniu určitých pravidiel, dodržiaval režim maloletého, na ktorý je zvyknutý, keďže na preťaženie a narušenie spánkového režimu reaguje maloletý zvýšenou chorobnosťou, ktorá bola preukázaná. Súhlasila s popisom uvedeným v správe psychologičky, ktorá zdôraznila potrebu širšieho kontaktu otca s maloletým, avšak nenavrhol konkrétno, čo treba vykladať v kontexte celej správy, citlivosti maloletého, vzdorovitosti a správaniu otca, ktoré je nátlakové a vyzdvihujúce vlastné ego. Aj z výsluchu maloletého na súde vyplynulo, že je sebaapresadzujúce dieťa, ktoré trvalo na tom, aby u otca dlhšie ako jednu noc spať nespalo, keďže to nevydrží, ale nevedel vysvetliť prečo mu to nevadí cez Vianoce, keď na viaceré dopyty údajne pripustil aj dlhšie prespávanie u otca ako jednu noc, čo bolo zrejme z dôvodu, aby prestal byť na neho vyvíjaný tlak formou opakujúcich sa otázok. V uvedenom smere žiadala o vypočutie zvukového záznamu odvolacím súdom, ktorý rodičom sprístupnený nebol. Poukázala tiež na potrebu prípravy do školy a zvládnutie školských povinností, pričom otec je českej národnosti, nevláda slovenský pravopis a nie je ani typ dodržiavania pravidiel, čo otec nepopiera, a teda je zvláštne rozhodnutie o prespávaní maloletého u otca aj počas pracovného týždňa. Plnohodnotný vzťah otec a maloletý si vie vybudovať aj bez prespatia počas týždňa s tým, že ona zabezpečí kontrolu školských povinností. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8CoP/26/2012 zo dňa 24.04.2012, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní pod sp. zn. 13CoP/69/2017, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne v konaní pod sp. zn. 27CoP/18/2018. Styk otca s maloletým s prespatím maloletého u otca počas pracovného a školského týždňa nie je v záujme maloletého, teda žiadala o zmenu styku počas pracovného a školského týždňa na styk bez prespatia, pričom súdom určený bežný styk je širšieho rozsahu ako je zaužívané, hoci každý prípad je individuálny, ale bežne zaužívaný kontakt je 2 x počas týždňa a počas víkendov plus prázdniny, ktorý takýto kontakt predstavuje rozšírený kontakt, kedy maloletý prespáva u otca aj počas týždňa bez toho, aby sa súd presvedčil o tom, či otec vie zvládať dodržiavanie spánkovej rutiny maloletého, čo zatiaľ nepreukázal. Zároveň žiadala odovzdanie maloletého v nedeľu o 17,00 hod. z dôvodu prípravy do školy a riadneho večerného režimu pre prváka. Nesúhlasila s vyslovením predbežnej vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie, hoci zákon s danou možnosťou, ktorá popiera dvojstupňovosť súdneho konania, spája slová „ťažko napravitelná ujma“, pričom súd prvej inštancie nezdôvodnil, čo predstavuje ťažko napravitelnú ujmu alebo značnú škodu, ktorá je 100-násobok základnej sumy 266,- eur, ktorá je dosť vysoká a predstavuje výnimočnosť inštitútu. Prvoinštančný súd predbežnú vykonateľnosť odôvodnil len návrhom kolízneho opatrovníka, neuviedol v čom vidí ťažko napravitelnú ujmu, keď kontakty medzi otcom a maloletým prebiehajú a prebiehali počas celého konania, nestalo sa, že by maloletého neodovzdávala a nedochádzalo ani k mareniu súdneho rozhodnutia. Maloletý sa s otcom stretával počas pracovného týždňa, aj počas víkendov. Prvoinštančný

súd si zrejme osvojil nátlakový prístup otca, kedy nie je možné počkať ani do ukončenia procesu podľa ustanovení CSP a CMP a je nevyhnutne potrebné aplikovať rozsudok súdu prvej inštancie ihneď.

7. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. K veci sa vyjadril až vyjadrením zo dňa 05.10.2023, v ktorom poukázal na aktuálnu situáciu týkajúcu sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Po vydaní rozsudku súdu prvej inštancie sa v jeho zmysle začal realizovať rozšírený styk s maloletým, ktorý sa realizuje až doposiaľ, prebieha bezproblémovo a maloletý nový rozsah styku od počiatku vníma veľmi pozitívne. Aktuálne navštevuje maloletý 2. ročník základnej školy a neprejavuje žiadne negatívne emócie naznačujúce tomu, že by pociťoval nedostatok prítomnosti matky alebo akékoľvek citové strádanie. Matka sa neustále snaží o udržanie kontroly nad maloletým, jeho režimom a jeho aktivitami aj v čase, keď je maloletý v jeho starostlivosti, matka je zamestnancom základnej školy a dôrazne trvá na tom, že maloletý môže odísť zo školy v sprievode otca len vtedy, keď sa s ňou predtým rozlúči, teda otec si de facto preberá maloletého z rúk matky, ktorá ak sa v čase začatia styku nenachádza pred budovou školy, otec s maloletým nemôže odísť. Maloletý je pravidelne matkou inštruovaný, že bez rozlúčenia s ňou nemôžu odísť, z ktorého dôvodu sa maloletý prejavuje až neuroticky a vie, že musí splniť príkaz matky. Do školy nemôže vstúpiť bez toho, aby si ho tam matka neprevzala. Matka kontroluje maloletého aj počas pravidelných telefonátov s maloletým, na ktorých trvá každý deň styku s ním, pričom často je maloletý zapojený do hry a telefonát s matkou nezodpovedá jeho aktuálnej potrebe. Matka maloletému pravidelne vytýka, že nespĺnil jej pokyny, v dôsledku čoho je dieťa neurotické a počas telefonátov ho matka otvorene kontroluje, zisťuje informácie a použitými verbálnymi formuláciami devalvuje čas maloletého u neho. Správanie matky teda možno hodnotiť ako vedomé psychické ovplyvňovanie maloletého a hoci sa on snaží o to, aby maloletý nevnímal žiaden konflikt medzi rodičmi a správanie matky pred ním ospravedlňuje, je maloletý celkom evidentne zmätený, uvedomuje si nezmyselnosť mnohých požiadaviek vyvíjaných na neho matkou, vníma negatívne následky, keď nespĺní matkine požiadavky. Preberanie maloletého od matky je častokrát sprevádzané zoznamom toho, čo dieťa nesmie, ktoré vyjadrenia prezentuje už aj samotné dieťa a tiež mu matka dáva najavo, že on ako otec nevie vyhodnotiť, ktoré aktivity sú pre dieťa vhodné, a ktoré nie. Matkin spôsob komunikácie s ním nie je spolupracujúci, ale direktívny, svedkom daného správania je aj maloletý. V septembri 2023 bol maloletý svedkom hrubých, vulgárnych vyjadrení starej matky zo strany matky na jeho adresu a tiež jeho rodiny, videohovoru sa zúčastnila aj stará matka, ktorej maloletý s radosťou oznámil, že počas styku pôjdu na kolotoče, na čo matka reagovala prudko negatívne s tým, že trvala na tom, aby dieťa z dôvodu ukončeného ochorenia zostalo v kľudovom režime. Následne stará matka v rozhovore s maloletým použila vulgárne vyjadrenia na jeho adresu a jeho rodiny, po ukončení ktorého rozhovoru maloletý 20 minút plakal, že nemohol sedieť, a že takto bude matka reagovať a bude mať z toho doma problém. Po tomto sa snažil maloletého upokojiť a vyzval ho, aby matke znovu zatelefonoval. Matka na maloletého evidentne prenáša zodpovednosť za jej pocity a škodlivosť svojho správania, pričom dieťa je vychovávané tak matkou, že jej lásku a pozitívnu pozornosť si zaslúži len vtedy, keď dodržiava jej pokyny, ktorý prístup je negatívny. Pozornosť voči dieťaťu neovplyvnilo ani narodenie jeho ďalšieho dieťaťa s novou partnerkou, ktorá sa s maloletým v čase styku pripravuje do školy. Komunikuje s pedagogickým zborom, realizuje voľnočasové aktivity pre maloletého, zaujíma sa o jeho zdravotný stav a odvolanie matky považoval za nedôvodné, pretože v ňom uvádzala len opakované tvrdenia, ktoré prezentovala pred súdom prvej inštancie, pričom išlo len o matkine domnienky a nie odraz reálneho stavu, keďže maloletý vyjadruje vôľu sa s ním stretávať a jeho reakcie sú vždy pozitívne.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 CMP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a v závislom výroku o trovách konania (VIII. výrok) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozsudkom prvoinštančného súdu, odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je v odvolaním napadnutých výrokoch II. a VIII. vecne správne, prvoinštančný súd predmetnú vec skutkovo aj právne správne posúdil. Rozhodnutie okresného súdu je v uvedených výrokoch II. a VIII. dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi

otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie neporušil právo strán sporu na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku vo výroku II., preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty matky v odvolaní.

11. Odvolací súd dodáva, že matka podľa obsahu odvolania a odvolacieho návrhu nenapadla odvolaním IV. výrok rozsudku, preto predmetom prieskumu bol len II., VII. a VIII. výrok.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že otec sa návrhom zo dňa 19.05.2021 domáhal zmeny úpravy styku s maloletým, ktorý žiadal upraviť každý páry týždeň v stredu od 15,00 hod. do štvrtka do 19,00 hod., každý nepáry týždeň v utorok od 15,00 hod. do 19,00 hod. a v piatok od 15,00 hod. nepretržite do nedele do 19,00 hod., počas jarných prázdnin každý nepáry rok od soboty, ktorá predchádza prvému dňu jarných prázdnin od 9,00 hod. do nasledujúcej soboty do 9,00 hod., počas veľkonočných prázdnin každý páry rok od štvrtka, ktorý predchádza Veľkému piatku od 15,00 hod. do nasledujúceho utorka do 18,00 hod., počas letných prázdnin od 01.07. od 9,00 hod. do 15.07. do 18,00 hod. a od 01.08. od 9,00 hod. do 15.08. do 18,00 hod. a tiež počas zimných prázdnin v každom nepáry roku od 23.12. od 9,00 hod. do 30.12. do 18,00 hod., v páry roku od 31.12. od 9,00 hod. do 07.01. nasledujúceho roka do 18,00 hod. Naposledy bol styk otca s maloletým upravený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/134/2019-167 zo dňa 24.09.2020, právoplatný dňa 12.10.2020, ktorým bola schválená dohoda rodičov ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že bol zverený do osobnej starostlivosti matky, so zastupovaním maloletého a správou jeho majetku oboma rodičmi. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 300,- eur mesačne a zároveň bol upravený jeho styk s maloletým každý páry týždeň v stredu a vo štvrtok vždy od 15,00 hod. do 17,30 hod. a každý nepáry týždeň v utorok od 15,00 hod. do 17,30 hod., v piatok od 15,00 hod. do 18,00 hod. a každý nepáry víkend od soboty od 9,00 hod. nepretržite do nedele do 11,30 hod., osobitne počas vianočných sviatkov každý páry rok od 25.12. od 10,00 hod. do 26.12. do 18,00 hod. a každý nepáry rok od 23.12. od 16,00 hod. do 25.12. do 11,00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je bydlisko matky maloletého. Od schválenia rodičovskej dohody do podania návrhu otca uplynula doba necelého trištvrtého roka, podľa tvrdenia matka začal styk prebiehať bezproblémovo až v júni 2021, dokedy bol maloletý veľmi plačlivý a bolo potrebné ho výrazne pozitívne motivovať. Prvoinštančný súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil správu B. K. N. zo psychologického vyšetrenia maloletého a spoločnej interakcie maloletého s rodičmi zo dňa 13.02.2022, ako aj výsluchom maloletého a v bodoch 19., 20. až 22. podrobne uviedol dôvody, pre ktoré vzhladol potrebu zmeny doterajšej úpravy styku otca s maloletým a potrebu širšieho rozsahu styku, a to aj s prihliadnutím na aktuálne vyšší vek maloletého, záujem dieťaťa na upevňovaní vzťahu s druhým rodičom, v umožnení kontaktu otca so školou a širšieho priestoru sa na podieľaní na starostlivosti o maloletého vrátane komplexnej prípravy na vyučovanie, pričom nezistil žiadne dôvody pre neprespatie maloletého u otca vo veku dostatočnej zrelosti nastúpiť do školského kolektívu (očakávaný nástup do 1. ročníka základnej školy), prespávať štandardne počas dvoch nocí spoločne tráveného víkendu u otca za účelom vytvorenia väčšieho časového priestoru na zmysluplné spoločné trávenie času. Taktiež s poukazom na zmeny súvisiace so školským režimom dieťaťa s predškolského na školský optimálny čas v záujme možnosti dieťaťa spracovávať zmeny naraz bez zbytočného reťazenia, považoval tiež za dôvodné rozšírenie styku a nenásilnú možnosť navykať si aj na iný režim fungovania u otca. Prvoinštančný súd mal preukázaný výrazný vplyv matky na maloletého, pre ktorého je matka preferenčným rodičom, avšak pozitívny vzťah má maloletý k obojmu rodičom, pričom sa nestotožnil s argumentáciou matky, ktorá bola ochotná uvažovať nad rozšírením bežného styku maloletého s otcom pri redukcii popoludňajšieho spánku dieťaťa, čo je predpokladom návštevy základnej školy, ku ktorému sa evidentne nedopracovala.

13. Podľa § 38 ods. 1 a 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

14. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 ZoR, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. V zmysle citovaných ustanovení ZoR ukladá všetkým orgánom verejnej správy venovať názoru dieťaťa náležitú pozornosť primeranú ich veku a vyspelosti. Ustanovenie CMP ukladá súdu ešte širšiu povinnosť a to povinnosť prihliadnúť na názor dieťaťa pri rozhodovaní, ak sa preukáže, že maloleté dieťa je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť svoj názor samostatne vyjadriť. Nie je však možné, aby všeobecné súdy stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali, a aby založili svoje rozhodnutia iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozsudok ESLP vo veci C. c/a Fínsko z 9. mája 2006 č. 18249/02, body 57 - 59).

16. Vzťah rodiča a dieťaťa sa môže rozvíjať a upevňovať len počas vzájomných stretnutí, počas ktorých je rodič, ktorý má styk s dieťaťom vystavený zložitej situácii, keď jednak je potrebné vytvoriť pre dieťa vhodný program za účelom strávenia príjemných chvíľ, čo však neznamená, že vždy musí ísť o aktívny program, ale zároveň ide o schopnosť adaptability dieťaťa na prostredie otca, s ktorým nepochybne netrávi toľko času ako s druhým rodičom, teda matkou, čo nepochybne v danom veku dieťaťa spôsobuje značnú naviazanosť maloletého na matku, pod ktorej vplyvom sa nachádza vo výraznej miere.

17. Odvolací súd sa s dôvodmi vyjadrenými súdom prvej inštancie v bodoch 19. až 22. plne stotožňuje a plne na ne odkazuje, pričom matka v odvolaní, v ktorom de facto namietala rozšírenú úpravu styku maloletého s otcom iba počas bežného týždňa, podľa obsahu odvolania neuviedla žiadne námietky a výhrady voči úprave styku počas vianočných sviatkov, ktorá úprava styku bola vyjadrená výrokom IV. rozsudku súdu prvej inštancie. V skutočnosti matka nesúhlasila s tým, aby maloletý u otca prespával aj počas týždňa, v ktorom sa nerealizuje víkendový styk dieťaťa s otcom, teda žiadala úpravu styku každý párný týždeň v utorok a štvrtok od 14,00 hod. do 18,00 hod. a v nepárný týždeň v utorok od 14,00 hod. do 18,00 hod. a od piatku od 14,00 hod. do nedele do 17,00 hod.. Avšak odvolací súd argumentáciu matky uvedenú v odvolaní nevzhladol za dôvodnú, a to ani v súvislosti s časovým intervalom styku maloletého s otcom každý nepárny víkend, kedy matka žiadala styk do nedele len do 17,00 hod., ktorý styk prvoinštančný súd upravil do 18,30 hod., čo aj podľa názoru odvolacieho súdu plne rešpektuje školské povinnosti maloletého, ktoré sa v čase rozhodovania prvoinštančného súdu očakávali, ako aj dodržanie večerného režimu a nastolenie včasného spánku pri dodržaní hygienických potrieb u maloletého dieťaťa po odovzdaní otcom matke. Podstatou odvolania matky boli opakované výhrady voči otcovi obsahujúce pochybnosti, resp. poukaz na nedodržiavanie určitých pravidiel otcom, nezvládanie prítomnosti priateľky otca na stretnutiach, výhrady otca voči jej kontaktu s maloletým počas realizácie styku, nedodržiavanie a nerešpektovanie denného a večerného režimu maloletého, ktoré vyhodnotil odvolací súd za nerelevantné a nespochybňujúce správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu riadne zistil skutočný stav veci. Upätá naviazanosť a starostlivosť matky o maloletého v danom smere nie je žiadúca a je potrebné preferovať aj úlohu druhého rodiča, v danom prípade otca, ktorý má taktiež nielen práva, ale aj povinnosti a zodpovednosť voči dieťaťu, a to aj v súvislosti s plnením si školských povinností, možnosťou kontroly plnenia si školských úloh a povinností maloletým, či spolupráce so školou, čo nepochybne môže otec naplniť len tým, že sa bude venovať príprave maloletého do školy, a to počas realizácie styku aj počas bežného pracovného týždňa, kedy má maloletý školské povinnosti.

18. V posudzovanom prípade z odôvodnenia okresného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní prihliadol nielen na názor maloletého dieťaťa bez posúdenia ďalších okolností, ale ako už bolo uvedené, svoje rozhodnutie založil aj na odbornom závere B. K. N., poradenský psychológ a psychoterapeut pre dospelých a deti zo dňa 13.02.2023. Z obsahu spisu je nepochybné, že výsluch maloletého sa uskutočnil dňa 13.07.2022 v prítomnosti zákonnej sudkyne a kolízneho opatrovníka. Maloletý sa k veci vyjadril. Posudzovať hodnovernosť dôkazu prináleží jedine súdu, ktorý hodnotí dôkazy podľa svojej vlastnej úvahy. Súd prvej inštancie podľa svojho uváženia prihliadol na názor maloletého, inter alia prezentovaný aj pred kolíznym opatrovníkom, ktorý vyhodnotil vzhľadom na vek a vyspelosť maloletého. Odvolací súd po vypočutí zvukového záznamu z výsluch maloletého vzhliadol správnosť a zákonnosť postupu súdu prvej inštancie ako skonštatoval v bode 11. svojho rozsudku.

19. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie predovšetkým z najlepšieho záujmu maloletého, pričom prihliadol na všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú vplyv na rozhodnutie. Veľmi citlivo pristúpil k hodnoteniu dôkazov, ktoré vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, svoje úvahy dôsledne odôvodnil. So závermi, ktoré vyplynuli z dokazovania, sa okresný súd dostatočne v odôvodnení rozsudku vysporiadal v bodoch 19. až 22.

20. Odvolací súd dodáva, že dieťa má právo na kontakt s oboma rodičmi. Je logické, že pokiaľ je zverené do starostlivosti jedného z nich, a vo vzťahu k druhému je mu umožnené tráviť len vymedzený (v tomto prípade aj značne oklieštený) čas, je v prvom rade pre samotné dieťa náročné zvyknúť si na nový režim, adaptovať sa novým podmienkam keďže mnohokrát je vystavené dvom odlišným prostrediam, obklopené dvoma rôznymi svetmi, pričom stredobodom týchto svetov je vždy jeden alebo druhý rodič. Právo otca participovať na osobnej starostlivosti dieťaťa a jeho výchove je obmedzené už samotnou skutočnosťou, že dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky. Konflikty rodičov nemôžu byť riešené obmedzovaním, či zužovaním rozsahu styku otca s maloletým, ktorý bol pomerne úzky, zďaleka nepribližujúci sa zásade rovnocennosti rodičov pri výkone ich osobnej starostlivosti o maloletého. V danom prípade odvolací súd vidí akúsi pretrvávajúcu ambivalenciu matky, ktorá síce deklaruje spoluprácu s otcom, priznáva mu síce právo na podieľanie sa na výchove maloletého, na druhej strane argumentuje tým, že súdom stanovený čas vyzdvihovania maloletého zasahuje do jeho denného režimu, že bolo výrazne zasiahnuté do interakcie maloletého počas zaspávania a otec nerešpektuje režim dieťaťa, maloletý dobre nezvláda prítomnosť priateľky otca a dožaduje sa kontaktu len s otcom. Je predsa úlohou matky a tiež aj v najlepšom záujme maloletého zabezpečiť bezproblémový výkon rodičovských práv otca s maloletým, budovať v maloletom pozitívne asociácie vo vzťahu k jeho otcovi a jeho rodine, ako aj vytvárať pocit spolupatričnosti k rodine otca, s ktorou maloletý prichádza do kontaktu v nepomerne menšom a výrazne limitovanom rozsahu. Pokiaľ ide o argument matky ohľadne denného režimu maloletého, v ktorom smere odvolací súd poukazuje na potrebu zmeny a prispôsobenia sa maloletého, ktorého v krátkom čase po rozhodnutí prvoinštančného súdu čakala zmena v súvislosti so školskou dochádzkou, teda začal byť školopovinný, z čoho nepochybne vyplýva dôvodnosť zmeny jeho denného režimu, spánku počas dňa a podobne.

21. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom súdom je vždy výsledkom konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci. Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery šité na mieru pre ten ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu. Preto ani nemôže reálne existovať ustálená rozhodovacia prax súdov ohľadom spôsobu určenia styku rodiča s maloletým dieťaťom a na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani existujúca rozhodovacia činnosť súdov v obdobných prípadoch, pretože každé jedno rozhodnutie je individuálne pre daný prípad a nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady i keby vykazovali rovnaké skutkové okolnosti .

22. V danom prípade mal aj odvolací súd preukázanú dôvodnosť rozšírenia styku otca s maloletým. Nesúhlas matky s týmito skutkovými a právnymi závermi nemôže viesť k inému záveru odvolacieho súdu, pričom do práva účastníka nepatrí právo na to, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

23. Ako neodôvodnenú vyhodnotil námietku matky, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

24. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

25. Odvolací argument matky založený na ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP znamená, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a teda sa týka nedostatkov v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcich v tom, že skutkové zistenie, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie sú nesprávne. Musí ísť o také skutkové zistenie, na základe ktorého súd vec posúdil po právnej stránke nesprávne, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, v dôsledku čoho je nesprávny a chybný súdom vyslovený právny názor a skutkové zistenie tak nezodpovedá vykonaným dôkazom,

súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi vykonané opomenul, napriek tomu, že vyšli najavo. Nesprávne skutkové zistenia sú tiež také, ktoré súd založí na chybnom hodnotení dôkazov, čím nastane logický rozpor v ich hodnotení z hľadiska zákonnosti, pravdivosti, prípadne i dôležitosti.

26. Pokiaľ ide o odvoláciu argumentáciu matky o nesprávnych skutkových zisteniach, s týmito sa odvolací súd nestotožňuje, pretože súd prvej inštancie porovnával zmenu pomerov, ktorá musí byť podstatná, svoje zistenia a závery podrobne uviedol v bode 19. až 22. odôvodnenia svojho rozhodnutia, a pokiaľ prvoinštančný súd porovnával zmenu pomerov oproti predchádzajúcemu konaniu o úpravu styku otca s maloletým, správne prvoinštančný súd uzavrel, že je dôvod na zmenu úpravy styku otca s dieťaťom, ktoré dôvody uviedol v bodoch 19. až 22. odôvodnenia svojho rozsudku. Účastníci konania nemali návrhy na doplnenie dokazovania, pričom prvoinštančný súd vykonal dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci a správne posúdil aktuálne pomery na strane dieťaťa ako aj oboch rodičov.

27. Taktiež námietka nesprávneho právneho posúdenia veci matky zostala neopodstatnená, pretože súd prvej inštancie použil správne právne normy na prejednávanú vec, ktoré aj správne vyložil.

28. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom II. výroku, vrátane závislého VIII. výroku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. Matka maloletých detí v odvolaní namietala aj vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku okresného súdu.

30. Podľa § 233 CSP, na návrh strany, ktorej by inak hrozilo nebezpečenstvo ťažko nahraditeľnej alebo značnej škody alebo inej ujmy, súd môže vo výroku rozsudku vysloviť, že rozsudok je vykonateľný doručením; taký výrok sa na účely odvolania považuje za uznesenie.

31. Vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti zákonnými prostriedkami (§ 232 ods. 1 CSP).

32. O vykonateľnosti v priamom slova zmysle je možné hovoriť iba pri rozsudkoch na plnenie. Rozsudky statusové, či rozsudky určovacie, príp. iné druhy súdnych rozhodnutí, nijakým spôsobom nemožno vynútiť, preto sa v týchto prípadoch o vykonateľnosti hovoriť nedá. Rozsudky, ktoré ukladajú určitú povinnosť, sú zásadne vykonateľné, len čo uplynie lehota na plnenie, ktorá sa v procesnej teórii nazývaná i paričná lehota a začína plynúť od momentu právoplatnosti rozhodnutia. Predbežne vykonateľné rozsudky sú také rozsudky, pri ktorých lehota na plnenie začína plynúť od ich doručenia, nie až od momentu právoplatnosti rozhodnutia, ako je to v prípadoch podľa § 232 CSP. Rozsudok predbežne vykonateľný sa stáva exekučným titulom bez ohľadu na otázku jeho právoplatnosti. V zmysle § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. To znamená, že rozsudky o výživnom sú predbežne vykonateľné, a to už doručením.

33. Z citovaného ustanovenia CSP vyplýva, že predbežne vykonateľné sú tiež rozsudky, pri ktorých tak stanoví súd, môže to však urobiť iba na návrh strany. Avšak aj predbežnú vykonateľnosť rozsudku na návrh strany je možné súdom vysloviť len v prípade rozsudkov na plnenie.

34. Pokiaľ išlo o výhrady matky k predbežnej vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd za to, že nebolo potrebné pristúpiť k vysloveniu predbežnej vykonateľnosti napadnutého rozsudku, nakoľko kontakt otca s maloletým dieťaťom bol pravidelne realizovaný, aj keď v inom rozsahu, z ktorého dôvodu sa otec domáhal vo veci samej rozšírenia styku. Otec je so synom niekoľkokrát v každom týždni, maloletý má možnosť, priestor vytvárať a upevňovať svoju citovú väzbu vo vzťahu k otcovi. Záver o možnej ujme nevyplýva absolútne z ničoho a je celkom svojvoľný. Poukazom prvoinštančného súdu na začiatok školskej dochádzky maloletého, ako aj odmietavý postoj matky v priebehu celého konania k rozšíreniu styku, čo predpokladá využitie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu a vzhľadom na vek dieťaťa to znamená ďalšie oddialenie prirodzeného rozšírenia kontaktov otca s maloletým na ujmu dieťaťa, nemá v danom prípade opodstatnenie na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku, pretože z daných dôvodov by to znamenalo dôvodnosť jej vyslovenia v takmer každom prípade.

35. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

36. Preto rozsudok okresného súdu o predbežnej vykonateľnosti vo výroku VII. odvolací súd musel zmeniť, nakoľko nie sú splnené podmienky ani na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

37. V ďalšom odvolací súd dodáva, že i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

38. CMP v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon v nasledujúcich ustanoveniach neupravuje inak. O povinnosti nahradiť trovy konania (pokiaľ nejde o trovy konania štátu) rozhoduje súd len na návrh oprávneného účastníka (§ 57 CMP). Odvolací súd však vzhľadom na charakter daného konania – o zmenu úpravy styku považuje za spravodlivé, aby si každý z účastníkov znášal trovy odvolacieho konania sám a v súlade so všeobecnou zásadou náhrady trov v mimosporovom konaní a s poukazom na ustanovenie § 52 CMP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).